

1 Overval distributiekantoor

Waarom waren de voedselbonnen zo belangrijk?

Het voedsel was schaars en je had bonnen nodig om eten en andere dingen te kopen. Maar ook omdat er zo weinig van alles was, het een beetje eerlijk te verdelen

Hoe kwam het dat er voedselschaarste was?

Veel fabrieken lagen bijna stil, uit het buitenland kon niets komen en de Duitse soldaten kregen ook eten van hier. Daarbij sleepten de bezetters ook nog een heleboel naar Duitsland toe.

2 Loopgraven bij Dorpsschool

Waarom moesten de schoolkinderen bij luchalarm dekking zoeken in de loopgraven?

Om een beetje bescherming te hebben tegen beschietingen en misschien wel bombardementen

Waar kregen de kinderen nog les, nadat de Dorpsschool door de Duitsers gevorderd was?

In een café, of op de deel van een boerderij; ook wel in een winkel waar ruimte was

3 Gemeentelijk Oorlogsmonument op Het Beaufortplein

Wie worden met dit monument geëerd?

Alle mensen uit Markelo die zijn gedood en de mensen die hier gedood werden maar ergens anders vandaan kwamen

4 Woning joodse familie Schlosser Bergweg 28-30

De familie Schlosser moest zichzelf aanmelden of onderduiken. Wat zou jij doen en waarom?

Persoonlijk. Bijv.: wel melden en afwachten; niet melden en afwachten, onderduiken

5 Voormalig Hotel De Markelosche Berg:

Waarom zouden de Duitsers dit hotel gevorderd hebben?

Was al compleet ingericht, veel ruimte, er konden dus veel soldaten worden ondergebracht. Lag op de Markelosche Berg met uitzicht op het centrum. Wat we "strategisch prima" noemen

6 Het Overijssels Verzetsmonument

Wat stelt het monument voor?

Bladzijden uit een boek waarop de namen vermeld staan. De drie figuren staan symbool voor de eerbied die bewezen wordt aan de omgekomenen. Ze waken en houden de herinnering levend.

Welke Markelose verzetsstrijders staan op het monument vermeld?

A. ten Hove, J.A. Hardenberg, J.C. Romijn, G.W.B. Wondaal

7a Wapen van Markelo

Welke symbolen staan er op het Wapen van Markelo en wat betekenen ze?

Bisschops-Mijter, symbool voor de Bisschoppen van Utrecht die hier werden ingehuldigd

Drie lindebomen met hekwerk, symbool voor de rechtplaats van de Saksische gerechtelijke macht

Vijf heuveltoppen die betrekking hebben op de vijf heuvels rondom Markelo

7b Duitse Loopgraven

Waarvoor dienden de loopgraven op de Kattenberg?

Hoofdzakelijk als uitkijk-/waarnemingsplaats voor een heel groot gebied. Toen was het open terrein en konden ze kilometers overzien

Wie moesten de loopgraven graven?

Mannen die opgepakt waren en hier gedwongen aan het werk moesten

8 Bomkrater

Hoe was deze bomkrater ontstaan?

Een aangeschoten bommenwerper dropte bommen die nog aan boord waren. De kans op een geslaagde noodlanding werd dan ietsje groter

9 Silhouet gevallen piloot

Waarom was de afdruk van het lichaam zo duidelijk zichtbaar?

Met grote snelheid op een zachte ondergrond gevallen

10 Dikke Steen

Wat denk je: zou de Dikke Steen een goed Monument zijn geweest?

Hier is elk redelijk omschreven antwoord natuurlijk goed

11a Onderduikershol/Jodenkuil Kattenberg

Waarom was de schuilplaats slechts bij enkele omwonenden bekend?

Om de kans op verraad zo klein mogelijk te houden

Voor wie diende dit onderduikershol als tijdelijke schuilplaats?

Voor mensen die gezocht werden, zoals: Joodse mensen en anderen die gezocht werden door de Duitsers. Bijvoorbeeld ook neergekomen piloten

11b Onderduikershol van de joodse familie Hoek op De Hulpe

Hoe lang heeft de familie Hoek hier ondergedoken gezeten?

Bijna anderhalf jaar

12a Luchtoorlog

Waarom zijn juist boven Nederland zoveel vliegtuigen neergestort?

Omdat er veel vliegroutes vanaf Engeland naar Duitsland over ons land liepen

Waarom werden er door de geallieerden zoveel bommen afgeworpen?

Toen had je geen bommen die je kon sturen. Als je er veel uitwierp was de kans het doel te raken veel groter

12b Vliegtuigmotormonument Kattenberg

Hoe kwam het dat Nieuwzeelanders mee vochten in Europa?

Nieuw Zeeland behoorde bij het Britse Verenigd Koninkrijk, net als Australië en Canada

Hoeveel bemanningsleden zaten er in het neergestorte toestel?

In deze grote bommenwerpers zaten zeven (7) bemanningsleden

13 Ereveld op de Algemene Begraafplaats

Wie zijn er aan de rechterkant begraven, wie in het midden en wie aan de linkerkant?

Rechts: vooraan vier Markelose verzetsstrijders, daarnaast nog 2 burgerslachtoffers

Midden: soldaat Hendrik Olijdam, gesneuveld in mei 1940 bij Doesburg

Links: de omgekomen vliegtuig-bemanningen

Waarom zijn de joodse slachtoffers hier niet begraven?

Hun lichamen werden in de concentratiekampen gecremeerd

14 Herdenkingen

Waarom is het zo belangrijk dat we blijven herdenken?

Onze vrijheid heeft heel veel slachtoffers gekost. Onze vrijheid is "gratis" omdat anderen ervoor

betaald hebben met hun leven. Dit mag niet worden vergeten.

Wat is de betekenis van de poppy (klaproos) die jullie gekregen hebben?

Symbool voor miljoenen slachtoffers van de Wereldoorlogen

Waarom is het belangrijk dat de Sporen van de 2^e Wereldoorlog als erfgoed bewaard blijven?

Om de herinnering aan deze moeilijke tijden, ook in Markelo, levend te houden

Welke van de sporen heeft op jou de meeste indruk gemaakt en waarom?

Hier kunnen heel verschillende, persoonlijke, indrukken worden ingevuld